

de indirekte Skatter angaar, er man vel henvist til Toldindtægterne som det Sted, hvor man kunde forsøge at skabe forøget Indtægt. Men skulde da Finansministeren i det Øjeblik, hvor Toldindtægterne er svindende — og svindende paa alle Punkter — være kommet og have sagt: Nu er der ringe Toldindtægt, forøg den nu ved at gøre den enkelte Positions Indtægt større? Jeg tror, vi derved var blevet kastet ud i Forhandlinger, der havde været udsigtsløse og ørkesløse. Eller skulde man være kommet med Forslag om forøgede direkte Skatter i samme Øjeblik, som Folk frygter for stærk Indtægtsnedgang, i samme Øjeblik, som Folk uvilkaarligt skriver deres Formue ned, fordi Værdierne forringes? Skulde man da komme med et Forslag om at skaffe Indtægt for Staten ved at forøge Indkomstkatten eller Formueskatten? Jeg ved ikke, om man ikke kommer til begge Dele, jeg forbeholder mig alt med Hensyn til Fremtiden. Men jeg er overbevist om, at under den Krigstilstand, som nu hersker i Europa, og hvis Virkninger har bredt sig til de neutrale Lande, vilde det have været utænkeligt, ganske urimeligt, at kaste et Skatteforslag ud her i Tinget. Jeg afviser da den Tanke, at dette kunde være sket nu, og jeg kan ikke tænke mig, at jeg skulde have gjort noget saadant under den overordentlige Samling, som endte i Slutningen af forrige Maaned, hvorimod jeg under den overordentlige Samling arbejdede paa at tilvejebringe dette Statslaan, som jeg, det maa jeg have Lov til at sige, finder fuldkommen forsvarligt med Hensyn til Statens Tarv.

Jeg finder dette Statslaan i Virkeligheden overordentlig billigt, naar man ser hen til den Tilstand, under hvilken vi lever. Jeg vilde under andre Omstændigheder neppe udtale i Rigsdagen, at vi havde faaet et billigt Statslaan. Et skyldigt Hensyn til Laangiverne vil altid gøre, at man siger, at Laanet ikke er saa godt for den, der har taget det, for dog at unde Laangiverne, at de har opnaaet rimelige Betingelser. Men under disse Omstændigheder vil jeg have Lov til at sige, at Statslaanet er endog forbløffende billigt i Forhold til, hvad man kunde vente sig. Hvis jeg har Lov til at henvise til fremmede Lande, vil jeg gøre opmærksom paa, at man laaner adskilligt dyrere i andre Lande nu. Norge har været nødt til at afslutte Statslaan baade i Amerika og i England til en Kurs af 6,89, hvormed jeg beder sammenligne den Kurs af 4,68, som er opnaaet for dette Statslaan,

og rundt omkring er de 5 pCts Laan ganske almindelige og 6 pCt., hvor Kursen er lavere. Jeg kan nok forstaa, at man ikke ønsker her stærkt at fremhæve, at dette Laan er ikke alene forsvarligt, men overmaade gunstigt for Staten i Øjeblikket, men det, at jeg selv har været med til at slutte det, skal altsaa ikke forhindre mig i at udtale dette.

Det ærede Medlem (N. Neergaard) nævnede Statsbeviserne og sagde, at de havde været Genstand for Omtale i Udvalget. Det ærede Medlem, som vist har ønsket, at der skulde komme en Debat derom, nemlig det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) — jeg tror, det er ham, der særlig har ønsket, at der skulde staa en Bemærkning om Statsbeviserne i Betænkningen —, er, efter hvad jeg hører, ikke til Stede her i Dag, og der er derfor maaske mindre Grund for mig til at dvæle ved denne Del af Betænkningen. Men da dog det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) har omtalt det, skal jeg sige, at det er rigtigt, at jeg fastholder, at jeg ikke vil foreslaa en Lovændring med Hensyn til Renten. Det ærede Medlem sagde, som det ogsaa er sagt tidligere, at det var nu godtgjort, at der var en overordentlig Rift om Statsbeviserne, for der er udbudt de 5 Millioner, og Folk tog dem. Ja, det var ikke saa underligt, at Folk tog dem, thi for det første var der givet Ordre til, at alle Embedsmænd skulde have deres Gage udbetalt i Statsbeviser, og da er det dog ret rimeligt, at de modtager dem, eftersom de ikke faar andet end dem. Nu er det nok sikkert, at Banker og andre ønskede at aftage disse Statsbeviser, men i Virkeligheden er den tilstrækkelige Erfaring ikke gjort dermed, ikke alene fordi der kun er udstedt 5 Mill. Kr. af de 25 Mill. Kr., Finansministeren har Ret til at udstede, men fordi den første Maaned endnu ingenting beviser. At Folk tog dem den Gang, er meget rigtigt, de var jo Sedler og er Sedler endnu. Det, der nu skulde godtgøres, er, at Folk beholder dem. Det har en overordentlig stor Værdi for Staten, at de Folk, der har Sedlerne, beholder dem og ikke lader dem gaa videre til Banker og Sparekasser, hvorfra de uvilkaarligt gaar til Nationalbanken og derfra atter vandrer til Finanshovedkassen. Der er ikke nogen Fordel ved Operationen, hvis det viser sig, at naar der er gaaet en Maanedes Rente paa, vil Folk have deres Rente udbetalt, og derfor lader de Beviserne gaa videre, saa de til